

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Президент
університету
академія»

Національного
«Києво-Могилянська
А.А. Мелешевич

«29» березня 2018 р.



**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття ступеня магістра за спеціальністю**

231 «Соціальна робота»

(галузь знань: 23 «Соціальна робота»)

Схвалено
Вченою радою
факультету соціальних наук і соціальних технологій
(протокол № 3 від 08 лютого 2018 р.)

Голова Вченої ради
декан

С. М. Оксамитна

КИЇВ – 2018

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Фахове вступне випробування за спеціальністю 231 «Соціальна робота» передбачено Правилами прийому до Національного університету «Кієво-Могилянська академія» в 2018 р. для тих абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра.

Фахове вступне випробування за спеціальністю 231 «Соціальна робота» має за мету з'ясування рівня професійних компетенцій, теоретичних знань і практичних навичок абітурієнтів з таких базових дисциплін: «Вступ до соціальної роботи», «Теорії соціальної роботи», «Методи соціальної роботи»; визначення їхньої готовності до засвоєння відповідної освітньої програми магістерського рівня.

Фахове вступне випробування за спеціальністю 231 «Соціальна робота» проводиться у формі письмового екзамену, під час якого кожен абітурієнт надає відповіді на три питання, вміщені в обраному ним білеті (запитання 1 стосується дисципліни «Вступ до соціальної роботи», запитання 2 – дисципліни «Теорії соціальної роботи», запитання 3 – дисципліни «Методи соціальної роботи»).

Кількість білетів – 30.

Тривалість письмового екзамену – 120 хв.

Кількість запитань в білеті – 3

Зразок екзаменаційного білета:

1. Розкрийте сутність соціальної роботи як професійної діяльності.
2. Охарактеризуйте вплив теорій на практику соціальної роботи.
3. Визначте завдання соціального працівника в закладах охорони здоров'я.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Розкрийте сутність соціальної роботи як професійної діяльності.
2. Охарактеризуйте фазу кінцевого оцінювання процесу соціальної роботи.
3. Проаналізуйте основні аспекти роботи соціального працівника, що займається веденням конкретного випадку.
4. Які знання й навички застосовує соціальний працівник в ході оцінки потреб клієнта?
5. Охарактеризуйте основні групи професійних ролей соціальних працівників.
6. Проаналізуйте основні професійні цінності соціального працівника.
7. Поясніть співвідношення між суспільними, професійними та індивідуальними цінностями у роботі соціального працівника.
8. На прикладах поясніть, як реалізуються цінності соціальної роботи.
9. Які професійні цінності визначатимуть, з Вашої точки зору, діяльність соціальних працівників в Україні найближчим часом?
10. Охарактеризуйте зміст та структуру Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи України.
11. Охарактеризуйте поведінку соціального працівника під час завершення стосунків з клієнтом.
12. Проаналізуйте причини, через які потенційні клієнти не звертаються до соціальних служб.
13. Яким чином пов'язані терміни “таврування”, “стереотип”, “стигматизація”, “дискримінація”?

14. Представники яких груп населення в Україні є потенційними клієнтами соціальної роботи? Які терміни використовуються у соціальній роботі для їх позначення?
15. Проаналізуйте переваги застосування багатопрофільного підходу в соціальній роботі.
16. Охарактеризуйте практичні ролі соціальних працівників.
17. Розкрийте поняття імпауерменту в соціальній роботі. Яким чином імпауермент узгоджується з сучасним розумінням місії соціальної роботи?
18. Охарактеризуйте особливості застосування багатопрофільного підходу в соціальній роботі.
19. Як визначаються професійні межі у стосунках з клієнтом?
20. У чому полягають етичні дилеми у роботі соціального працівника?
21. Охарактеризуйте ознаки та стадії процесу “вигорання”.
22. Проаналізуйте причини професійного вигорання соціальних працівників.
23. Які заходи допомагають уникнути професійного вигорання?
24. Розкрийте основні посередницькі ролі соціального працівника.
25. У чому полягає значення моніторингу на етапі втручання?
26. Визначте методи збору інформації, що використовуються соціальним працівником під час оцінки ситуації й потреб клієнтів.
27. Визначте основні вимоги до ведення професійних записів.
28. Доведіть необхідність ведення професійних записів в соціальній роботі.
29. Які обов'язкові аспекти включає фаза планування догляду процесу соціальної роботи? Опишіть зміст плану догляду.
30. Назвіть види договорів про послуги в соціальній роботі, поясніть їх значення.
31. Охарактеризуйте вплив теорій на практику соціальної роботи.
32. Поясніть доцільність застосування гуманістичних підходів в соціальній роботі.
33. Обґрунтуйте доцільність застосування підходу А. Маслоу в процесі оцінки потреб клієнтів.
34. Охарактеризуйте основні положення теорії кризового втручання.
35. Визначте завдання соціальної роботи з огляду на системну теорію.
36. Проаналізуйте можливості використання теорії ролей у практиці соціальної роботи.
37. Проаналізуйте особливості соціальної роботи в межах підходу, орієнтованого на вирішення завдання.
38. Визначте основні характеристики когнітивно-біхевіористичного підходу.
39. Охарактеризуйте радикальні підходи в соціальній роботі.
40. Охарактеризуйте модель, орієнтовану на вирішення завдання.
41. Проаналізуйте вплив екзистенціальних теорій на соціальну роботу.
42. Визначте обмеження й можливості застосування когнітивно-біхевіористичних теорій в соціальній роботі.
43. Визначте складові психодинамічної теорії Фрейда та її вплив на соціальну роботу.
44. Визначте суть та особливості системної теорії.
45. Визначте доцільність використання теорії ролей в соціальній роботі.
46. Визначте суть та значення для соціальної роботи комунікаційної теорії.
47. Визначте знання й навички соціальних працівників у процесі застосування системного підходу.
48. Проаналізуйте обмеження застосування системного підходу в соціальній роботі.
49. Визначте ресурси, необхідні для застосування системної теорії в соціальній роботі.
50. Охарактеризуйте основні задачі кризового втручання.
51. Проаналізуйте особливості формулювання цілей роботи в межах підходу, орієнтованого на вирішення завдання.

52. Обґрунтуйте доцільність застосування когнітивно-біхевіористичних теорій в соціальній роботі.
53. Який з теоретичних підходів вважаєте найбільш доцільним щодо практичного застосування в соціальній роботі?
54. Визначте основні труднощі роботи соціального працівника в кризових ситуаціях.
55. Визначте основні характеристики гуманістичного підходу.
56. Проаналізуйте доцільність використання екзистенціальних теорій в соціальній роботі.
57. Визначте основні положення радикальних теорій. Наскільки вважаєте їх актуальними для сучасної соціальної роботи?
58. Визначте особливості застосування когнітивно-біхевіористичного підходу в соціальній роботі.
59. Охарактеризуйте вимоги до роботи соціального працівника в кризових ситуаціях.
60. Проаналізуйте вимоги до соціальних працівників з огляду на застосування гуманістичних підходів в соціальній роботі.
61. Визначте завдання соціального працівника в закладах охорони здоров'я.
62. Охарактеризуйте роботу в громаді як один з методів соціальної роботи.
63. Охарактеризуйте особливості "вуличної" соціальної роботи.
64. Визначте особливості профілактичної соціальної роботи.
65. Поясніть зміст представництва інтересів клієнта у професійній діяльності соціального працівника.
66. Охарактеризуйте переваги організації догляду в громаді.
67. Проаналізуйте особливості індивідуальної соціальної роботи.
68. Обґрунтуйте необхідність денних центрів та закладів тимчасового перебування. В чому їх відмінність від інституційних закладів?
69. Охарактеризуйте основні недоліки інституційного догляду.
70. Розкрийте поняття «емпатія». Яке значення вона має у роботі з клієнтом?
71. Охарактеризуйте застосування імпакт-менту в індивідуальній, груповій роботі та у роботі в громаді.
72. Яким чином можна залучати клієнтів на всіх етапах процесу соціальної роботи?
73. На яких цінностях має ґрунтуватися антидискримінаційна практика соціальної роботи?
74. Визначте особливості та позитивні чинники групової роботи як методу.
75. Висвітліть поняття "групова динаміка" в контексті групової соціальної роботи, охарактеризуйте її фази.
76. Опишіть можливі складові догляду в громаді.
77. Охарактеризуйте труднощі застосування імпакт-менту в соціальній роботі.
78. Опишіть особливості телефонного консультування в соціальній роботі.
79. Обґрунтуйте доцільність створення й діяльності груп самопомогі.
80. Охарактеризуйте форми догляду в громаді за дітьми, що мають особливі потреби.
81. Охарактеризуйте основні види представництва інтересів клієнтів.
82. Проаналізуйте соціальне становище людей із функціональними обмеженнями в Україні.
83. Проаналізуйте навички соціального працівника в межах представництва інтересів клієнтів.
84. Охарактеризуйте основні знання й навички соціального працівника у межах роботи в громаді.
85. Охарактеризуйте знання й навички соціального працівника в межах вуличної соціальної роботи.

86. Охарактеризуйте знання й навички соціального працівника у межах групової роботи з клієнтами.
87. Визначте ресурси, необхідні для проведення групової роботи.
88. Опишіть вимоги до соціального працівника як до консультанта.
89. Проаналізуйте процес консультування клієнта з огляду на його структуру.
90. Охарактеризуйте основні проблеми людей похилого віку та можливі форми догляду в громаді.

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

1. А. Айві. Цілеспрямоване інтерв'ювання та консультування: сприяння розвитку клієнта.- К.: Сфера, 1998. - 343 с.
2. Адвокація: методические рекомендации. - К.: Международный Альянс по ВИЧ/СПИД в Украине, 2005.
3. Введення у соціальну роботу: Навч. Посібник / [Семигіна Т.В., Грига І.М., Шевчук О.С. та ін]. - К.: Фенікс, 2001. - 288 с.
4. Вступ до соціальної роботи: Навч. посібник / [За ред. Семигіної Т.В., Миговича І.І.]. - К.: Академвидав, 2005. - 304 с.
5. Гусак Н.Є. Кейсм-менеджмент внутрішньо переміщених осіб: методичні рекомендації / Н.Є. Гусак. - К.: б. в., 2015.- 62 с.
6. «Здоров'я партнера»: втручання щодо залучення до тестування на ВІЛ статевих партнерів людей, які живуть з ВІЛ, та людей, які вживають наркотики. Посібник із впровадження / [А. Бойко, Н. Дмитришина, Деніел Дарроу де Мора, Н. Тюленева.]. — К.: «Поліграф плюс», 2016. - 52 с.
7. Етичний кодекс спеціалістів із соціальної роботи України. Соціальна політика і соціальна робота // Соціальна політика і соціальна робота. - 2003. - №1. - С. 16-22.
8. Кабаченко Н.В., Бондаренко Н.Б. Соціальне виключення та проблеми психічного здоров'я // Соціальна політика і соціальна робота, 2004. - №4. - С. 101-114.
9. Кравченко Р.І., Сідельнік Л.Л., Майорова Н.В. Практичні аспекти організації послуг у громаді // Соціальні послуги на рівні громади для осіб з інтелектуальною недостатністю / [За ред. акад. Синьова В. М.]. - К.: БТ «Джерела» 2004. - С. 147-203.
10. Лукашевич М.П. Соціальна робота (теорія і практика): Навчальний посібник [Електронний ресурс] / М.П. Лукашевич, Т.В. Семигіна // К.: ІПК ДСЗУ. - 2007. - 341 с. - Режим доступу: <http://ipk-dszu.kiev.ua/journal/Elibrari/Posibnik/Lukashevitch%20Semiga%20Soz-Pobota%202007.pdf>.
11. Марк Д. Ориентированная на решение задачи социальная работа / Д. Марк, М. Питер. — К.: Асоціація психіатрів України, 1997. - 135 с.
12. Наказ Міністерства соціальної політики від 9.07.2014 № 450 «Про затвердження форм обліку соціальних послуг сім'ям (особам), які перебувають у складних життєвих обставинах». / Офіц. вид. К.: Офіційний вісник України, 2014.
13. Общеввропейское руководство по переходу от институциональной системы ухода к системе ухода на уровне громады // Практическое руководство. В рамках программы «Сиротству—нет!» [Електронний ресурс]. - 2012. - Режим доступу до ресурсу: www.deinstitutionalisationguide.eu.
14. Оцінка потреб дитини та її сім'ї / [За заг. ред. І.Д. Звереві.]. - К.: Держсоцслужба, 2007. - 144 с.
15. Оцінювання потреб клієнтів соціальних служб: методичні рекомендації для закладів та установ, що працюють з вразливими групами населення [Авт. кол.: Бондаренко

- Н.Б., Буднік О.В., Дума Л.П. та ін. За ред. Сідельнік Л.Л.]. - К.: ТОВ «ЛДЛ», 2007. - 208 с.
16. Пейн Т. Сучасна теорія соціальної роботи / Томас Пейн. - К.: Либідь, 2005. - 456 с.
 17. Представництво інтересів соціально вразливих дітей та сімей: Навч. посіб. / [За ред. Т. Семигіної.]. К.: Четверта хвиля, 2004. - 216 с.
 18. Семигіна Т.В. Робота в громаді: практика й політика / Т.В. Семигіна. - К.: Вид. дім «КМ Академія», 2004. - 180 с.
 19. Соціальна робота з людьми, які живуть із ВІЛ/СНІДом: метод. посіб. для проведення курсів підвищ. кваліфікації / [Т. Семигіна, О. Банас, Н. Венедиктова та ін.]. - К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. - 620 с.
 20. Соціальна робота. У 3 ч. / [За ред. Семигіної Т.В., Григи І.М.]. - К.: КМ Академія, 2004. - Ч. 1: Основи соціальної роботи. - 178 с.
 21. Соціальна робота. У 3 ч. / [За ред. Семигіної Т.В., Григи І.М.]. - К.: КМ Академія, 2004. - Ч. 2: Теорії і методи соціальної роботи. - 216 с.
 22. Соціальна робота. У 3 ч. / [За ред. Семигіної Т.В., Григи І.М.]. - К.: КМ Академія, 2004. - Ч. 3: Робота з конкретними групами клієнтів. - 166 с.
 23. Теорії і методи соціальної роботи: Підручник / [За ред. Семигіної Т.В., Миговича І. І.]. - К.: Академвидав, 2005. - 328 с.
 24. Трубавіна І.М. Поняття кризового втручання в соціальній роботі / І.М. Трубавіна. // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. - 2003. - №4.
 25. Управління діяльністю соціальних служб: метод. посібник [авт. кол. : Н. Гусак, Н. Кабаченко, В. Назарук, К. Савчук, О. Савчук, Л. Скоропада, Л. Чорній] / упорядн. — заг. ред. О. Іванова, Н. Гусак; ПРООН в Україні, Проект «Підтримка реформи соціального сектору в Україні». - К.: К.І.С., 2013. - 178 с.
 26. Формування толерантного ставлення до дітей, яких торкнулася проблема ВІЛ/СНІДу: особливості підготовки волонтерів / [Гусак Н., Дмитришина Н., Довбах Г. та ін.]. - К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2011. - 128 с.
 27. Alissi A. The Social Group Work Tradition: Toward Social Justice a Free Society [Електронний ресурс] / Albert S. Alissi // University of Connecticut School of Social Work. - 2001. - Режим доступу до ресурсу: <http://www.lyceumbooks.com/pdf/aeagw-chap1.pdf>.
 28. Banks S. From Professional Ethics to Ethics in Professional Life: Reflections on Learning and Teaching in Social Work / S. Banks // Ethical Dilemmas in Social Work / S. Banks. — Ljubliana: Faculty of Social Work, 2010. - pp. 119-132.
 29. Commins I. Mental health services in the age of neo-liberalism / I. Commins. // Social Work and Social Policy in Transition Journal. - 2010. - №1. - pp. 55-74.
 30. Ethics in Social Work Statement of Principle [Електронний ресурс]. - 2006. - Режим доступу до ресурсу: <http://ifsw.org/policies/statement-of-ethical-principles/>.
 31. Ewijk H. Social Work as a Profession, Research and Science / H. Ewijk // European Social Policy and Social Work / H. Ewijk. - London and New York: Routledge, 2010. - pp. 60-89, 141-151.
 32. Global Definition of Social Work / approved by the IFSW General Meeting and the IASSW General Assembly in July 2014 [Електронний ресурс]. - 2014. - Режим доступу до ресурсу: <http://ifsw.org/get-involved/global-definition-of-social-work/>.
 33. Hardcastle D. Community Practice: Theories and Skills for Social Workers, Second Edition [Електронний ресурс] / D. Hardcastle, P. Powers, S. Wenocur // Third Edition. - 2011. - Режим доступу до ресурсу: community-practice.pdf.
 34. Hiranandani V. Towards a Critical Theory of Disability in Social Work / Vanmala Hiranandani. // Critical Social Work. - 2005. - №1. - С. 6-12.

35. Leino M. Transition of concepts: the example of 'Solidarity' / M. Leino. // Social Work and Social Policy, in Transition Journal. - 2010. - №1. - С. 59-75.
36. Leskošek V. Theories and methods of social work: exploring different perspectives / Vesna Leskošek. - Ljubljana: Faculty of Social Work, 2009. - 200 p.
37. Psychosocial counselling and social work with clients and their families in the Somali context. A Facilitator's Guide [Електронний ресурс]. - 2009. - Режим доступу до ресурсу: <http://www.grtitalia.org/PCSWEnglish.pdf>.
38. Rengasamy S. Social Case Work. Celebrating the dignity & worth of every individual [Електронний ресурс] / S. Rengasamy // Madurai Institute of Social Sciences - Режим доступу до ресурсу: <http://www.scribd.com/doc/47237362/Social-Case-Work-Working-with-Individuals>.
39. Scope of Social Work Practice Case Management & Care Coordination [Електронний ресурс] // Australian Association of Social Workers. - 2015. - Режим доступу до ресурсу: <https://www.aasw.asn.au/document/item/8310>.
40. Staub-Bernasconi S. Theories and methods of social work. Exploring different perspectives / S. Staub-Bernasconi // Social work as Discipline and Profession / S. Staub-Bernasconi. - Ljubljana: Faculty of Social Work, 2009. - С. 9-30.
41. Toseland R. An Introduction To Group Work Practice [Електронний ресурс] / R. Toseland, R. Rivas // Pearson Education. - 2016. - Режим доступу до ресурсу: <http://vig.pearsonptr.com:8081/samplechapter/0205376061.pdf>.
42. Wormer K. Concepts for Contemporary Social Work: Globalization, Oppression, Social Exclusion, Human Rights, Etc. / K. Wormer. // The International Online-Only Journal. - 2005. - №3. - Issue 1.
43. Zaviršek D. Ethical Dilemmas in Social Work: International Perspective / D. Zaviršek, B. Rommelspacher, S. Staub-Bernasconi. - Ljubljana: Faculty of Social Work, 2010. - 222 p.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати фахового вступного випробування за спеціальністю 231 «Соціальна робота» оцінюються за 100-бальною шкалою (до уваги також береться володіння професійною термінологією з соціальної роботи українською мовою):

- за відповідь на перше питання абітурієнт отримує максимум 30 балів;
- за відповідь на друге питання абітурієнт отримує максимум 35 балів;
- за відповідь на третє питання абітурієнт отримує максимум 35 балів.

Оцінювання письмової екзаменаційної роботи здійснюється за такими критеріями:

Кількість балів за письмову екзаменаційну роботу	Критерії оцінювання
91 – 100	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді на всі 3 екзаменаційні питання, виявив глибоке розуміння їхньої суті та змісту, а також високий рівень теоретичних знань і практичних умінь з фахових дисциплін. Відповіді абітурієнта засвідчують здатність до аналізу й інтерпретації засвоєного матеріалу, відмінне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.

76 – 90	Абітурієнт надав правильні та повні відповіді не менше ніж на 2 екзаменаційні питання або правильно, але недостатньо повно, відповів на всі 3 питання. Відповіді абітурієнта засвідчують у цілому високий рівень засвоєння програмного матеріалу, здатність до його аналізу та інтерпретації, належне володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
60 – 75	Абітурієнт надав правильну та повну відповідь не менше ніж на одне екзаменаційне питання. Відповіді абітурієнта засвідчують задовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, а також достатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.
0 – 59	Абітурієнт не надав правильної та повної відповіді на жодне екзаменаційне питання. Відповіді абітурієнта засвідчують незадовільний рівень засвоєння програмного матеріалу і здатності до його засвоєння та інтерпретації, недостатнє володіння навичками логічного і послідовного викладу та його мовностилістичного оформлення.


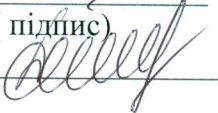
Абітурієнт вважається таким, що склав фахове вступне випробування за спеціальністю 231 «Соціальна робота», якщо оцінка за письмову екзаменаційну роботу становить 60 – 100 балів.

У випадку, якщо екзаменаційна оцінка становить 0 – 59 балів, абітурієнт вибуває з конкурсного відбору на спеціальність 231 «Соціальна робота».

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 6 від 19.03.2018 року

Голова фахової
атестаційної комісії

Завідувач кафедри


(підпис)

(підпис)

Кабаченко Н.В.

Гусак Н.Є.